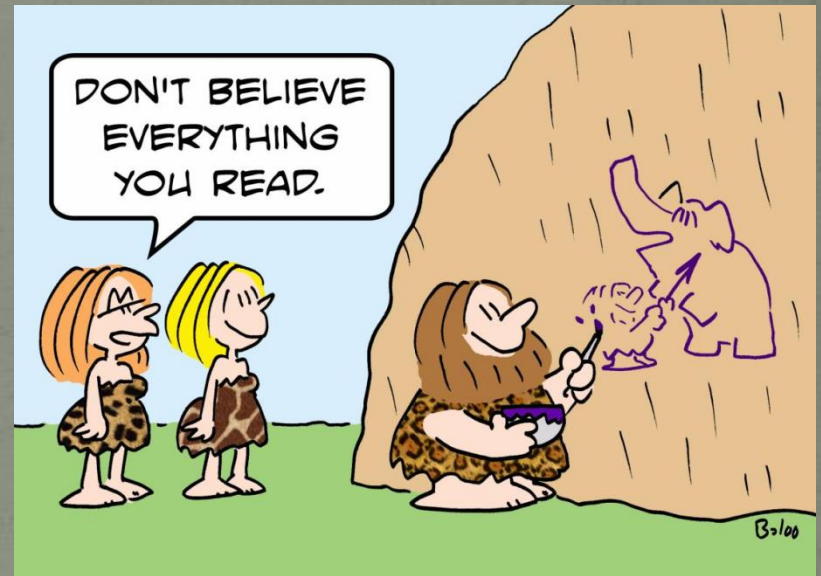

Niet waarneembaar?

Lukas 17:20-21

Misleidend

- Lukas 17:20-21 is een voorbeeld van een Bijbeltekst waarvan de vertaling misleidend is.
- De meeste vertalingen zijn hier onnauwkeurig en planten onjuiste denkbeelden in het hoofd van argeloze lezers.

Lukas 17:20-21 in de HSV

“En toen Hem door de Farizeeën gevraagd werd, wanneer het Koninkrijk van God zou komen, antwoordde Hij hun en zei: ‘Het Koninkrijk van God komt **niet op waarneembare wijze**. En men zal niet zeggen: Zie hier of zie daar, want, zie, het Koninkrijk van God is **binnen in u**’”

- Naar de vetgedrukte woorden wil ik eens gaan kijken.
- Want daaruit worden vergaande conclusies getrokken.

Misbruik van de tekst

Men zegt dan:

“De aardsgezinde verwachtingen die de Farizeeën koesterden zouden niet in vervulling gaan. Het rijk van God komt **‘niet op waarneembare wijze’**, want het is geen aards koninkrijk. Het bevindt zich waar God heerst in de harten van gelovigen, de Here zei immers: ‘Het Koninkrijk van God is **binnen in u’**. Gods rijk bestaat uit ‘gerechtigheid en vrede en blijdschap in de heilige Geest’ (Rom.14:17). Het is volmaakt aanwezig in de hemel.”

Het tekstverband

- We moeten een Bijbeltekst nooit uit het verband lichten, maar altijd kijken naar wat er aan vooraf gaat en wat er op volgt.
- Lukas 17:20-21 was het antwoord van de Here op een vraag van de Farizeeën.
- Zij vroegen aan Hem, wanneer het koninkrijk van God zou komen.
- Wat was de achtergrond van deze vraag?

Niet oprecht

- De vraag van de Farizeeën kwam **niet** voort uit een oprecht verlangen om te begrijpen wat de Bijbel leert.
- Want Lukas zegt dat zij de Here “dwongen om Zich over veel dingen uit te spreken, zij spanden **strikken** voor Hem om iets uit Zijn mond op te vangen, opdat zij Hem zouden kunnen **beschuldigen**” (11:53-54)
- Als Hij zou antwoorden: “Gods rijk komt spoedig, dan is het met Herodes afgelopen”, konden ze Hem aanklagen.

Jezus' antwoord

Het antwoord dat de Here gaf komt op het volgende neer:

1. Het rijk van God komt niet, want het is er al!
2. Het is binnen jullie (of: in jullie midden).
3. Het is onopvallend.

Dit antwoord bood de Farizeeën geen grond voor een aanklacht tegen Hem. Omdat de Here de vragenstellers doorzag onthield Hij zich van politieke uitspraken.

Vergaande conclusies

Sommige mensen leiden uit Lukas 17:20-21 af dat:

- Gods rijk op aarde altijd onwaarneembaar zal blijven
- Nooit in zichtbare vorm in de wereld gevestigd zal worden
- Het rijk bestaat uit Gods leiding in de harten van gelovigen
- Het rijk samenvalt met de Gemeente (met een hoofdletter)
- Onze enige verwachting moet zijn gericht op de hemel

Maar mogen we zulke conclusies wel trekken?

Vers 20 in vertalingen

“Niet op waarneembare wijze” (HSV, Telos)

“Niet met uiterlijk gelaat” (SV)

“Het laat zich niet aanwijzen” (NBV)

“Niet zó dat u het kunt zien” (Het Boek)

“Kunt ge niet waarnemen” (Willibrord)

“Zonder opzien te verwekken” (Canisius)

“Niet zó, dat het te berekenen is” (NBG)

Maar wat schreef Lukas nu echt?

Wat Lukas schreef

De Here zei: “*meta parateereeseos*”
Dat betekent: “met opletten”

- Het werkwoord *parateereo* komt in het NT 7 keer voor.
- Op de zes overige plaatsen waar het voorkomt, kan het altijd met “opletten” worden vertaald.
- En in veel gevallen is het ook zo weergegeven.

Parateereoo

1. “En zij **letten op** Hem, of Hij hem op de sabbat zou genezen...” (Mar.3:2)
2. “De farizeeën **letten op** [Hem] of Hij op de sabbat zou genezen...” (Luk.6:7)
3. “En het gebeurde, toen Hij op een sabbat in een huis...was gekomen...dat zij **op** Hem **letten**” (Luk.14:1)
4. “En om [**op** Hem] te **letten** zonden zij spionnen uit, die zich voordeden alsof zij rechtvaardig waren, om Hem op een woord te vatten, ten einde Hem aan de overheid en het gezag van de stadhouder over te leveren” (Luk.20:20)

Parateereoo

5. “En ook **bewaakten** zij dag en nacht de poorten om hem te kunnen doden” (Hand.9:24) [Soldaten **letten op** de uitgangen van de stad, om Paulus te kunnen grijpen].
6. “U **onderhoudt** dagen en maanden, tijden en jaren” (Gal 4:10). [Jullie **letten op** de datum, om na te gaan of het al tijd is om een rustdag, een feest of een sabbatsjaar te vieren]

Samenvatting

- In 5 van de 7 teksten is de betekenis **ongunstig**: opletten met het doel om iemand gevangen te kunnen nemen of te kunnen doden.
- Wanneer de Here Jezus dus in Lukas 17:20 tegen Zijn **vijanden** zegt: “Het rijk van God komt niet met opletten”, dan bedoelt Hij blijkbaar: “Door spionnen uit te sturen en scherp op te letten zullen jullie niet kunnen vaststellen dat het rijk van God ergens gekomen is zodat je het daar kunt gaan bestrijden”

Vers 21 in vertalingen

Waar is het rijk van God?

“Binnen in u” (HSV)

“Binnen ulieden” (SV)

“Midden onder u” (Telos, Willibrord, Canisius)

“Binnen uw bereik” (NBV)

“Waar Ik ben” (Het Boek)

“Bij u” (NBG)

Wat Lukas schreef

De Here zei: “*entos humoon*”
Dat betekent: “binnen van-u”

Het woord ***entos*** komt verder alleen nog maar voor in Matth. 23:26 en betekent daar: “de binnenkant” of “het inwendige”.

“Reinig eerst de ***binnenkant*** van de drinkbeker en de schotel, zodat ook de buitenkant daarvan rein wordt”

Entos staat in deze tekst tegenover ***ektos***, de binnenkant tegenover de buitenkant.

Wat Lukas schreef

- De Here kan niet hebben gezegd: “Het rijk van God is *in jullie*”, want Hij sprak tegen mensen die Hem haatten. “Binnen in u” is dus een onmogelijke vertaling!
- “In uw midden” of “midden onder u” ligt meer voor de hand. Het rijk was in hun midden omdat de Koning bij hen was.
- De kanttekeningen van de SV merkten dit al op (in 1637).

Wél waarneembaar

Uit het tekstverband blijkt, dat het rijk wél op waarneembare wijze zal komen. De Here zei:

“Want zoals de bliksem flitst van de ene plaats onder de hemel en naar de andere plaats onder de hemel licht, zó zal ook de Zoon des mensen zijn op Zijn dag” (Lukas 17:24)

Een bliksemflits is duidelijk waarneembaar! (zowel de lichtsterkte als het geluid zijn overweldigend)

Een komst in twee fasen

Binnen het tekstverband sprak de Here over:

1. Dagen waarin de discipelen “*niet zouden zien*” (Luk.17:22), en:
2. De dag waarop de Zoon des mensen “*geopenbaard* zou worden” (Luk.17:30).

Een komst in twee fasen

Elders sprak de Here over:

1. “De *geheimenissen van het koninkrijk*” (verborgen gestalten in het heden, Matth.13:11, Luk.8:10), én over:
2. Het “*openbaar worden*” van het rijk in de toekomst (Luk. 17:30, 19:11), wanneer het tijd is geworden voor de “*oogst*” (Matth.13:30, 39,49).

Een komst in twee fasen

Tegen Zijn discipelen zei de Here:

“Er is niemand die huis of broers of zusters of vader of moeder of vrouw of kinderen of akkers verlaten heeft omwille van Mij en om het evangelie, of hij ontvangt honderdvoudig:

1. *Nu in deze tijd*, huizen en broeders en zusters en moeders en kinderen en akkers, *met vervolgingen*, en:
2. In de wereld [Gr. eeuw] *die komt*, het eeuwige leven” (Mar.10:29-30, vgl. Matth. 19:28-29 en Luk.18:29-30).

Een komst in twee fasen

De Here maakte dus onderscheid tussen:

1. **Nu, deze** tijd, de **tegenwoordige** eeuw, waarin we “niet zien”, omdat het rijk nog verborgen is, en er vervolgingen plaatsvinden.
2. De eeuw die **komt**, de **toekomstige** eeuw, waarin het rijk “openbaar wordt” en er recht zal worden gedaan. Zie Matth.12:32: “deze eeuw en de toekomstige”.

Eeuwen

In de Bijbel is een “eeuw” geen periode van honderd jaar, maar een tijdperk van lange duur (Hebr. **olam**, Gr. **aioon**, Ned. **eon**)

Volgens de Bijbel zullen er op de huidige “boze eeuw” (Gal. 1:4) twee “toekomstige eeuwen” (Efe.2:7) volgen:

- (1) de duizend jaren van de binding van satan (Openb.20), en
- (2) het tijdperk van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde (Openb.21-22).

Eeuwen

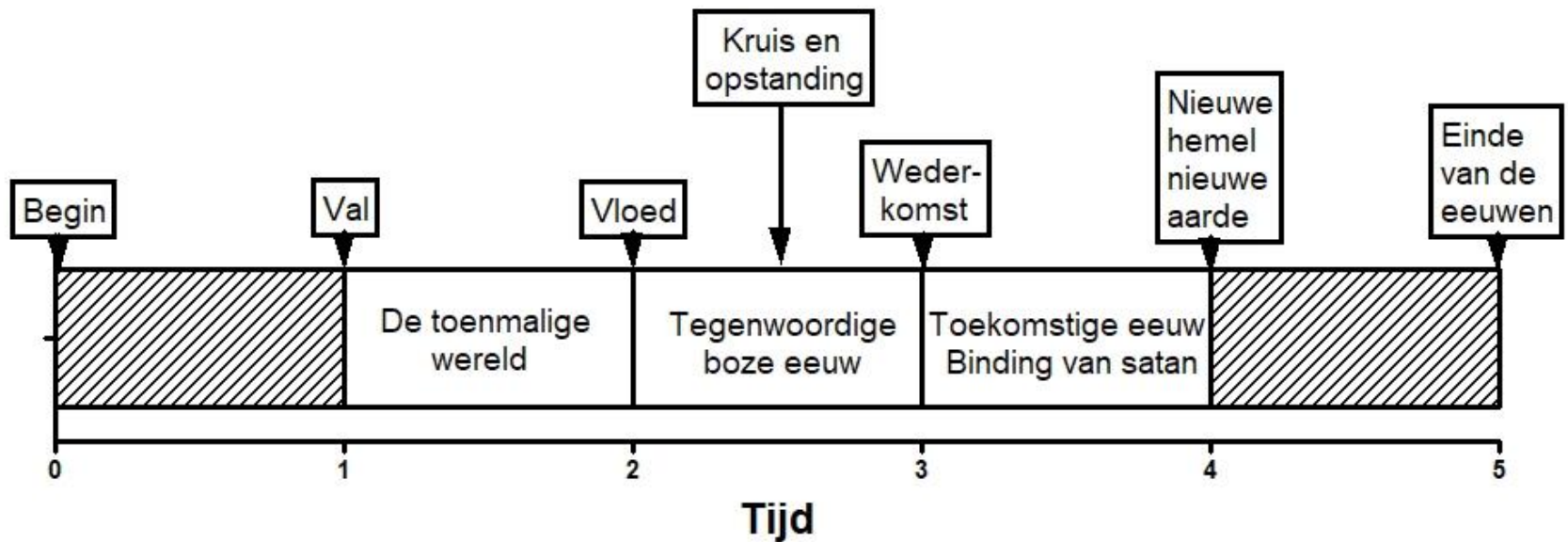
Volgens de Bijbel liggen er ook al meerdere eeuwen *achter* ons (Rom.16:27, Efe.3:9, Kol.1:26). Dat zijn waarschijnlijk:

1. Van het “begin” (Gen.1:1) tot aan Adams val (Gen.3)
2. Van Adams val (Gen.3) tot aan de zondvloed (Gen.6 en 7)
3. Van de zondvloed tot nu.

Het huidige tijdperk (no.3) zal duren tot aan de wederkomst. De kruisiging en opstanding van de Here vonden plaats in het midden van de tegenwoordige eeuw.

Eeuwen

In een schema:

Het rijk komt wél op aarde

- Het is beslist NIET verkeerd (of “aardsgezind”) om uit te zien naar de vestiging van het koninkrijk van God op aarde.
- Want de Bijbel kondigt die vestiging duidelijk aan.
- In de volgende dia's zal ik slechts enkele teksten noemen.

Jesaja 2 (+ Micha 4)

“Het zal in het laatste der dagen geschieden dat de berg van het huis van de HEERE vast zal staan als de hoogste van de bergen, en dat hij verheven zal worden boven de heuvels, en dat **alle** heidenvolken ernaar toe zullen stromen. Vele volken zullen gaan en zeggen: Kom, laten wij opgaan naar de berg van de HEERE, naar het huis van de God van Jakob, dan zal Hij ons onderwijzen aangaande Zijn wegen, en zullen wij Zijn paden bewandelen” (vs.2-3)

Jesaja 2 (+ Micha 4)

“Want uit Sion zal de wet uitgaan, en het woord van de HEERE uit Jeruzalem. Hij zal **oordelen** tussen de heidenvolken en veel volken vonnissen. En zij zullen hun zwaarden omsmeden tot ploegscharen en hun speren tot snoeimessen. Geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen. **Oorlog voeren zullen zij niet meer leren**” (vs.3-4)

Daniël 7

“...het koningschap en de heerschappij en de grootheid van de koninkrijken onder **heel** de hemel zullen gegeven worden aan het volk van de heiligen van de Allerhoogste. Zijn koninkrijk zal een eeuwig koninkrijk zijn, en alles wat heerschappij heeft, zal **Hem** eren en gehoorzamen”
(vs.27)

Zacharia 14

“De HEERE zal Koning worden over **heel** de **aarde**. Op die dag zal de HEERE de Enige zijn en Zijn Naam de enige... Het zal geschieden dat al de overgeblevenen van **alle** heidenvolken die tegen Jeruzalem zijn opgerukt, van jaar tot jaar zullen opgaan om zich neer te buigen voor de Koning, de HEERE van de legermachten, en om het Loofhutzenfeest te vieren” (vs.9,16)

Kortom

- De grondtekst van de Bijbel is het woord van God, maar vertalingen zijn niet altijd te vertrouwen.
- We mogen uitzien naar ons hemels lotsdeel (Efe.1:3, Fil.3:20, Kol.1:12), maar...
- We mogen de Bijbelse toekomstverwachting voor de aarde niet ontkennen of vergeten!